ศักยภาพของทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของชาวผู้ไทยบ้านเป้า ตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

บทกัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพของทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวด้านสถานที่ ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทางประวัติศาสตร์ และทางวัฒนธรรมของชาวผู้ไทยบ้านเป้า ตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร 2) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพของทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวด้านผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม หรือ ผลิตภัณฑ์ชุมชนของชาวผู้ไทยบ้านเป้า ตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร 3) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ ศักยภาพของทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวด้านความเชื่อ เทศกาลงานประเพณีของชาวผู้ไทยบ้านเป้า ตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) พื้นที่ของการศึกษาวิจัย ได้แก่ ประชากรในบ้านเป้า ตำบลบ้านเป้า อำเภอหนองสูง จังหวัด มุกดาหาร ประชากรที่ศึกษาได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 300 คน ประกอบด้วย กลุ่มท่องเที่ยวโชมสเตย์ จำนวน 100 คน กลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน 100 คน กลุ่มบุคคลทั่วไป จำนวน 100 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for The Social Sciences หรือ SPSS)

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ปัจจัยในค้าน เพศ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 30-39 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่มี สถานภาพสมรสแล้ว ประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐ ใช้รถยนศ์ของบริษัททั่วร์ในการเดินทางมายังที่ พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (โฮมสเตย์) กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวเป็นกลุ่มสมาชิก 11 – 15 คน นักท่องเที่ยวส่วนมากมีลักษ์ณะในการเดินทางมาท่องเที่ยวแบบกลุ่มเพื่อน โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมา ท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน ผลการวิจัยเกี่ยวกับศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวด้านสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทางประวัติศาสตร์ ด้านผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม หรือผลิตภัณฑ์ชมชน และด้านความเชื่อ เทศกาลงานประเพณี โดยใช้ตัวชี้วัคมาตรฐานทั้งหมด 10 มาตรฐาน 50 ตัวชี้วัดของคุณภาพมาตรฐานที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (โฮมสเตย์) สรุปว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่พักพบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวได้ให้ข้อมูลด้านที่พักมีความเหมาะสม และคุณภาพระคับมากที่สุด ด้านอาหารและเครื่องโภชนาการความเหมาะสมและคุณภาพระดับมากที่สุด ด้านความ ปลอดภัย พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวได้ให้ข้อมูลด้านความปลอดภัย มีความเหมาะสมและคุณภาพระดับมากที่สุด ด้านการจัดการ มีความเหมาะสมและคุณภาพระดับมากที่สุด ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวได้ให้ ข้อมูลค้านกิจกรรมท่องเที่ยว มีความเหมาะสมและคุณภาพระคับมาก ค้านสภาพแวคล้อม พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยว ได้ให้ข้อมูลด้านสภาพแวคล้อม มีความเหมาะสมและคุณภาพระคับมากที่สุด ด้านมูลค่าเพิ่ม พบว่า กลุ่ม นักท่องเที่ยวได้ให้ข้อมูลด้านมูลค่าเพิ่ม มีความเหมาะสมและคุณภาพระดับมากที่สุด ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวได้ให้ข้อมูลด้านการส่งเสริมการตลาด มีความเหมาะสมและคุณภาพระดับมากที่สุด ้ค้านความเชื่อ พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวได้ให้ข้อมูลด้านความเชื่อ มีความเหมาะสมและคุณภาพระดับมากที่สุด

โดยมีคัชนีที่มีความเหมาะสมและคุณภาพระดับมาก ด้านงานประเพณี พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวได้ให้ข้อมูลด้าน งานประเพณี มีความเหมาะสม และคุณภาพระดับมากที่สุด

ผลการศึกษาการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมทางวัฒนธรรมในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว ของชมชน พบว่า ด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน มีการสืบทอด และรักษาขนบธรรมเนียม ของวัฒนธรรมของชาวผู้ไทย ไม่ว่าจะเป็นการการแต่งกาย อาหาร บ้านพัก และการใช้ยารักษาโรค ค้านความเชื่อ และภูมิปัญญา ชุมชนยังคงสืบทอดประเพณีฮิตสิบสองไว้อย่างเข้มแข็ง ชุมชนมีความเชื่อในเรื่องของ การไหว้ศาล ปตา และการเลี้ยงผี นอกจากนี้ภูมิปัญญายังได้รับการถ่ายทอดจากปราชญ์ชาวบ้าน ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวมีความอุคมสมบูรณ์และมีความสวยงาม ลักษณะที่พักอาศัยสำหรับ นักท่องเที่ยวใช้บ้านผู้ไทยในการรับรองนักท่องเที่ยว ลักษณะของอาหารรวมถึงความสะอาค เป็นอาหารพื้นบ้าน ของชาวผู้ไทย การจัดการด้านความปลอดภัย มีการจัดตั้งเวรยามของชาวบ้านในการช่วยเหลือ และคอยดูแล นักท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิด ด้านรูปแบบการบริหารจัดการของผู้ประกอบการโฮมสเตย์ มีการรวมกลุ่มบริหารจัดการ ในรูปแบบคณะกรรมการ รูปแบบกิจกรรมจะมีชุคการแสดง มีการจัดจุดท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมภายในและ นอกจากนี้ชุมชนยังมีการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวแบบใหม่ในลักษณะของการท่องเที่ยว ภายนอกพื้นที่ แบบเดินป่า ด้านลักษณะสภาพแวคล้อม สภาพแวคล้อมมีความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพ ค้านร้านค้า และของที่ระลึก ชุมชนมีร้านค้าในการจัดแสดงสินค้าและมีความสามารถการจัดทำผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อเป็นของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยว ค้านรูปแบบการส่งเสริมทางค้านการตลาคและการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร มีการประชาสัมพันธ์ด้วยแผ่นพับ เว็ปไซต์ มีการโฆษณาแบบปากต่อปากโดยนักท่องเที่ยว และค้านความเหมาะสมของอัตราค่าบริการต่าง ๆ การตั้งราคาตามความเหมาะสม โดยแบ่งเป็นราคาของชาวไทย และชาวต่างประเทศ

Potential of The Resources for Cultural Tourism of Puthai Banpow Banpow Sub-District, Nongsoong District, Mukdahan Province

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to study the potential of the resources for cultural tourism in natural, historical and cultural destination of Puthai Banpow, Banpow Sub-District, Nongsoong District, Mukdahan Province; 2) to study the potential of the resources for cultural tourism products or community products of Puthai Banpow, Banpow Sub-District, Nongsoong District, Mukdahan Province; 3) to study the potential of the resources in belief, traditional events of Puthai Banpow, Banpow Sub-District, Nongsoong District, Mukdahan Province. These research was either quantitative or qualitative research. The area of the research was Puthai Banpow, Banpow Sub-District, Nongsoong District, Mukdahan Province. The population studied was cultural tourist group 300 people; consist homestay tourist group 100 people, agro-tourist group

100 people and general tourist group 100 people, by using the interviewed forms to be the tool for the data collection. Analyse the data by used the statistical package for the social sciences: SPSS program.

The findings of personal factor found that the gender factor of these research, the majority was male, age was between 30-39 years, education level was bachelor's degree level. The population studied in these research, the majority has the marriage status, occupation were government service/state officer, and used an automobile of tour company in travelling to homestay. The majority traveller was a member group of 11 - 15 tourists. The objective of travelling was relax. The results about managing tourist attraction of natural side, historical side, cultural products side, or community products, belief and traditional festival side by using the standard point; 10 standards and 50 indicators of homestay standard. In conclusion, homestay standard was the most level. The accommadation side found that the tourist group has given accommadation data about the suitability and quality was the most level; food and suitability nutrition and quality was the most level. The safety side found that the tourist group has given data about the suitability and quality was the most level; managing side about suitability and quality was the most level; tourism activity side found that the tourist group has given tourism activity data about the suitability and quality was many level. The environment side found that the tourist group has given environment data about the suitability and quality was the most level. The value added side found that the tourist group has given value added data about the suitability and quality was the most level. The promotion side found that tourist group has given promotion data about the suitability and quality was the most level. The belief side found that the tourist group has given belief data about the suitability and quality was the most level by having the many suitability and quality indexs. The traditional side found that the tourist group has given traditional data about the suitability and quality was the most level.

The results of appropriate managing activities in cultural tourism arrangement in the resource of the community based tourism found that the cultural, custom and traditional side of the Puthai community, they have inheritance about the tradition of dressing, food, accommodation and using medicine. The belief and the intellect side, the community still has vigorously inheritance about the twelve tradition. The community has belief in the stories of shrine, ancestor salutation and being keep ghost. Besides, the intellect still has to relaied from the village philosophers. The natural resources side, the resources provided to built the tourism, they have fertility and beauty. The homestead character for the tourists used Puthai houses for accommodation. The characteristic of food including the clean, being Puthai local food. The safety administration side has arrangement

about local valunteen guards from the villagers for assistance and look after the tourists closely. The management of homestay entrepreneur side, they have administrative committee group. The activities format will have performance group, they have arrangement about cultural tourism within the area and outside. Besides, the community still has a new model development characteristic like the forest-tourism. The environment characteristic side, environment has fertility and biological variety. The souvenir shop side, the community has shop in order to show goods and arrange ability products of community for being a souvenir to the tourists. The promotion for marketing and public relation side, they have brochours, website and an advertisement like a words of mouth by tourists. The suitability of service charge rate side, pricing follows the suitabilities by divided to separated from Thai tourists and foreign tourists.